

Turinys

Kronika

<i>Kun. Artūras KAZLAUSKAS</i> Kaip būti vaiku?	3
Evangelija mažiesiems	4
<i>Jonas MALINAUSKAS,</i> <i>Dalė GUDŽINSKIENĖ</i> Bažnyčios pulsas	6
<i>Algimantas RAMONAS</i> Frederikas netapo Frida	8
<i>Antanas GAILIUS</i> Tikėjimas kaip garstyčios grūdas	9

Didelės ir mažos kryžkelės

Pal. Jurgio Matulaičio gyvenimas paveikslėliuose: Vilniaus rūpesčiai	10
<i>Ses. Viktorija PLEČKAITYTĖ MVS</i> Bičiulis vaikeliams	11
<i>Antanas SAULAITIS SJ</i> Atvira Lietuvos žaizda	12
<i>Kun. Danielius DIKEVIČIUS</i> Biblija apie migraciją	14
<i>Kun. Kęstutis K. BRILIUS MIC</i> Vaikai ir emigracija	15
<i>Zita VASILIAUSKAITĖ</i> Kai išduoda artimiausieji	16
<i>Dr. Ramunė JURKUVIENĖ</i> Negi vaikai nereikalingi?	18
<i>Vaida SPANGELEVIČIŪTĖ</i> Viltis gimstantiems tvartelyje šiandien	20
Tokie patys, tik truputį liūdnesni	22

Veidu į vaiką

<i>Paul LEMOINE</i> Ką išgyvena apleisti kūdikiai?	23
---	----

Kaip vyrą ir moterį sukūrė juos

<i>Dalia LUKĖNIENĖ</i> Ir santuokoje mokytis tenka visą gyvenimą	25
Nazareto slėpinys	27

Atokvėpio valandai

<i>Eglė VENCLOVAITĖ-ŠILIŪNIENĖ</i> Pasaka apie akinius	29
<i>Dovilė ZELČIŪTĖ</i> „Duok pinigų!“	30

Akiračiai

Alfredas Nobelis	31
------------------	----

Sveikata

Karščiuojantis vaikas	33
-----------------------	----

Gyvenimas kaip senas vynas

<i>Vanda IBIANSKA</i> Amžinos kaip čiaudulys temos	35
---	----

Mieli mūsų Skaitytojai, „Artumos“ bičiuliai,

rašau Jums paskutinėmis dienomis – liturginių metų (kai bažnyčioje skamba daug apokaliptinių skaitinių), paskutinįjį šiais metais laišką, o gal ir apskritai paskutinį – mat kai kas sako, kad šį gruodį numatoma pasaulio pabaiga (tik nesupratau dėl datos: pasak vieno – 12, anot kitų – 21 dieną, galbūt 12 val., o gal 21 – iškart po „Panoramos“, prieš pat orų prognozę rytdienai, kurios nebebus?!). Na, bet jeigu kartais netyčia ta pabaiga ir vėl neateitų, tuomet gal tyčia Jūs paskaitysite šį laiškėlį; o net jei pabaiga ir ateitų nustatytuoju laiku, vis vien Advento pradžioje dar turėsite savaitėlę pasiskaitymui – skubėti juk nereiks nei lagaminus krauti, nei sumuštinių teptis, užtat „Artumos“ skaitiniai – pats tas pasiruošti tokiai (e)migracijai! Tik aprašysiu Jums, atsiprašau, visai ne apokaliptinius vaizdelius (jų ir taip gana parodys per žinias).

Noriu su Jumis, mielieji, pasidalyti didžiu džiaugsmu, dėkingumu ir trupučiu skausmo, kuriais mane pripildė šie, jau besibaigiantis Palaimintojo Jurgio Matulaičio metai. Apgailestauju, jei kam nors jau įkyrėjome šiuo vardu per tuos metus – tebus mums tai atleista kaip atleidžiama įsimylėjėliams, kuriems vis norisi kalbėti ir ulbėti apie savo mylimąjį! Pirmiausia, noriu iš širdies gelmių padėkoti tiems, kas sugalvojo, kad mums reikia tokių metų! Žemai lenkiuosi ir ganytojams, paskelbusiems šiuos metus – tokiu būdu padėkoti mus pažvelgti iš naujo Tėvui Jurgiui į akis! Iš tiesų palaiminti mes esam taja Palaimintojo šypsena ne tik iš plakatų, bet sklindančia ir su kiekvienu jo žodžiu, ir kiekviename jo gyvenimo žingsnyje, kupiname kančios kartybės ir Dievo artumos saldybės! Ir savimi tą palaimą patiriu, ir daugelio aplinkinių, draugų, bičiulių, kolegų veiduose tai regiu ir negaliu suturėti šio džiaugsmo!

Sykiu, kaip dera šiek tiek pamišusiam įsimylėjėliui, jautriai išgyvenu bet kokį mylimojo neįvertinimą, pagarbos ir dėmesio jam stygių... O dar sunkiau tai išsakyti garsiai... Tad buvau galvojęs papasakoti Jums tatau kaip sapną ar svajonę..., kad vieną dieną atsibundu ir matau: tėvynė mūsų Lietuvoj išleisti visi Matulaičio laiškai, jo konferencijos, mintys, prisiminimai apie jį; visuotinai puoselėjamas vienintelio mūsų tautos be penkių minučių šventojo pamaldumas; profsajungos ir darbininkai, jaunuoliai ir vienuoliai, ganytojai ir vargšai – visi jame ieško ir suranda atgaivą, pastiprinimą, apšvietimą; skelbiami konkursai ikonografijos bei kitokiems jo asmeniui atspindėti skiriamams meno kūriniais; nutiesti piligriminiai keliai su juo susijusiomis bei aiškiai pažymėtomis vietovėmis per Lietuvą ir Lenkiją, net iki Peterburgo ir Fribūro; Vilnijos lenkai ir lietuviai apsikabina žvelgdami į to paties abiejų taip karštai mylimo Matulaičio-Matulevičiaus veido šypseną, gi jiems įkandin – ir mūsų abiejų tautų vadovai susitaiko ir amžinos draugystės sutartį pasirašo Marijampolės bazilikoje prie relikvijų altoriaus, o visų tų neįtikėtinų įvykių tikrumą paliudija bendras lietuvių ir lenkų kinematografininkų, dalyvaujant Holivudui (nes ir Amerikai per amžius liekame dėkingi, juk tiktai jie užfiksavo autentišką jo šypseną, lankantis anapus vandenyno), sukuriamas epinis kino filmas „N. b. G.: misija įmanoma!“.

Kaip sapnas ar svajonė – tai galėtų tęstis, rodosi, be galo, tačiau supratau, kad joks iš manęs nei mokslinės fantastikos, nei meninės fantazijos virtuožas, ir niekaip nesugebėsiu atspindėti tos realybės... Tai ką daryti,

Viršelyje – Advento vainikas. *Elena Kniūkštaitė, 2010 m.*

„J. Matulaitis uždėjo ranką man ant galvos, truputėlį pakėlė ją aukštyn ir pažvelgė man tiesiai į akis. To žvilgsnio aš nepamiršiu, kol gyvas. Rodos, kad jo akys, tokios švelnios ir malonios, įsikverbė į mano sielos gelmes, kažkokia šiluma pakuteno man širdį. Dingo baimė ir netikrumas. Tai buvo ŠVENTOJO žvilgsnis. Kažin ar nebūtų galima tą žvilgsnį palyginti su Kristaus žvilgsniu, kai Jis pažvelgė į jaunuolį, klausiantį, ką daryti, kad būtų tobulas? Tame žvilgsnyje buvo lyg pakvietimas: „Sek manimi.“ Ir aš tada būčiau ejęs paskui jį kad ir į pasaulio kraštą.“

Kun. Juozas Vaišnora MIC

juk šitaip norisi su Jumis pasidalyti tuo lobiu? Ir štai vieną eilinį vakarą vaikams besidžiaugiant, kad jie jau beveik atmintinai išmokę Pal. Jurgio litanią, staiga suvokiu, kad nieko juk tiksliau nerasiu, – trumpiau, gražiau, nei šie maldos ir meilės kupini kreipiniai:

Palaimintasis arkivyskupe Jurgi,
Didis Nekaltosios Mergelės Marijos mylėtoju,
Visada klusnus Šventajai Dvasiai,
Ištikimasis Bažnyčios sūnau,
Gerasis ir išmintingasis ganytoju,
Dvasinio atgimimo žadintoju,
Vienuolijų atnaujintoju ir kūrėju,
Pašaukimų ugdytoju,
Vyskupų ir kunigų globėju,
Darbininkų bičiuli ir švietėju,
Jaunimo mokytoju ir kelrodi,
Nepalaužiamo tikėjimo vyre,
Darbštumo ir maldingumo pavyzdy,
Nuolankumo ir švelnumo mylėtoju,
Kantrybės ir savitvados žiede,
Dvasinės giedros ir ramybės nešėju,
Vienuoli pagal Dievo širdį,
Romasis žmonių ir tautų taikintoju,
Uolusis Kristaus Evangelijos šaukly,
Visuomenės sąžinės auklėtoju,
Atlaidumo priešams pavyzdy,
Blogio gerumu nugalėtoju,
Klystančių sielų gelbėtoju,
Našlaičių tėve ir užtarėju,
Ligonų ir vargšų guodėju,
Naujųjų laikų šventumo žvaigžde,
Atgimstančios Tėvynės švytury,
Lietuvos vaikų užtarėju,
MELSKI UŽ MUS!

Tokią maldą įmanoma sukurti tik be galo mylint ir pažįstant tie-
siog iš vidaus tą asmenį. Tad ačiū šitai tautai ir tiems žmonėms, ne tik
sukūrusiems ją, bet ir šitaip mylintiems jį.

Na, o paskutiniai „Artumos“ *matulaitiados* metų numerio tema –
tikrai viena iš pirmutinių ir brangiausių Tėvo Jurgio širdyje, ir... vie-
na iš skaudžiausių iki pat šiandienos: *vaikai, našlaičiai, beglobiai...*
Gerieji žmonės, krikščionys katalikai, argi ne baisiausias tai skandalas,
kad mūsų tėvynėje vis dar per devyni šimtai kūdikių ir keturi tūkstan-
čiai vaikų globos namuose?! Ar neatsirastų penkių tūkstančių šeimų,
kuriose jie galėtų atrasti namų šilumą, mamos švelnumą, tėčio gerumą?!
Ar negalėtume bent per artimiausią dešimtmetį – iki Jurgio Matulai-
čio 150 metų gimimo jubiliejaus – sunaikinti tuos skausmo, kančių ir
ašarų namus? Tai būtų tikras stebuklas, kurį gal net Vatikanas pripa-
žintų kaip reikalingą paskutiniam paskelbimo šventuoju žingsniui!
Misija įmanoma!

Pasitikintis Jūsų gerumu, Matulaičio užtarimu ir tikintis Dievo
meilės stebuklais –

Darius Chmieliauskas